

Bizonyításfelvétel videókonferencia útján

 Horvátország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Van-e lehetőség videókonferencia útján történő bizonyításfelvételre akár a megkereső tagállam bíróságának részvételével, akár közvetlenül e tagállam bírósága által? Ha igen, melyek a vonatkozó nemzeti eljárások vagy jogszabályok, amelyeket alkalmazni kell?

A polgári perrendtartás (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22. és 155/23. sz.; a továbbiakban: ZPP) határozza meg, hogy a polgári ügyekben milyen módon van lehetőség távoli bizonyításfelvételre. A ZPP 115. cikkének (3) bekezdése szerint a bíróság elrendelheti, hogy a bizonyítást távolról, megfelelő audiovizuális eszközök és a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platform segítségével végezzék el. A ZPP 115. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bíróság azt követően dönt egy adott bizonyíték távolról történő felvételéről, hogy a felek és a távolról megtartandó meghallgatás egyéb résztvevői közölték az ezzel kapcsolatos észrevételeiket.

A távmeghallgatásokra vonatkozó szabályzat (*Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu*) (NN 154/22. sz.; a továbbiakban: a szabályzat) meghatározza a távmeghallgatásokra és az egyes bizonyítékoknak a megfelelő audiovizuális eszközök és a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformok segítségével történő felvételére vonatkozó szabályokat. Azonban bírósági videókonferencia útján csak akkor kerülhet sor bizonyításfelvételre, ha az igazságügyi miniszter a polgári perrendtartás módosításáról szóló törvény (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*) (NN 80/22. sz) 17. szakaszának (3) bekezdésével összhangban határozatot hoz, amelyben megállapítja, hogy az érintett bíróságok eleget tettek a meghallgatásról készült hangfelvételekre vonatkozó technikai követelményeknek.

2 Vannak-e korlátozások a videókonferencia útján meghallgatható személyek tekintetében – például csak tanúk, vagy mások, mint például szakértők vagy felek is meghallgathatók ilyen módon?

A szabályzat 5. cikkének (1) bekezdése szerint a „távoli meghallgatás” (*ročište na daljinu*) olyan meghallgatás, amelynek során az eljárás résztvevői audiovizuális eszközt és a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformot vesznek igénybe. Az 5. cikk (6) bekezdése szerint „az eljárás résztvevői” (*sudionici postupka*) a bíróság, a felek, a beavatkozók, az ügyvédek, a jogi képviselők, a tanúk, a szakértők és az eljárásban részt vevő egyéb személyek.

3 Milyen korlátozások vannak – ha vannak egyáltalán – a videókonferencia

útján beszerezhető bizonyítéktípusok tekintetében?

A szabályzat 12. cikke szerint a bíróság a tanúk és a szakértők meghallgatásán kívül más bizonyítást is elvégezhet a távmeghallgatáson, ha a bizonyítás jellege ezt lehetővé teszi; ebben az esetben a felek lehetőséget kapnak arra, hogy a meghallgatás előtt vagy alatt előterjesszék az észrevételeiket.

4 Vannak-e korlátozások a videokonferencia alkalmazásával tartott meghallgatás helyszíne tekintetében – pl. kötelező-e bíróságon tartani?

A szabályzat 7. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az eljárás résztvevőinek olyan, a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformmal felszerelt helyiségből kell kommunikálniuk a bírósággal, amely lehetővé teszi számukra, hogy zökkenőmentesen kommunikáljanak az eljárás többi résztvevőjével. A 7. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az eljárás azon résztvevője, aki a meghallgatáson történő megjelenésre való idézését követően nem tud távolról részt venni a meghallgatáson, megjelenhet a bíróság épületében tartott meghallgatáson, amely esetben köteles előzetesen tájékoztatni a bíróságot.

5 Megengedett-e a videokonferencia alkalmazásával tartott meghallgatások rögzítése, és ha igen, az ehhez szükséges berendezés rendelkezésre áll-e?

A polgári perrendtartás módosításáról szóló törvény (NN 80/22. sz.) 17. szakaszának (3) bekezdése alapján az igazságügyi miniszter határozatot hoz, amelyben megállapítja, hogy az érintett bíróságok megfelelnek-e a meghallgatásról készült hangfelvételekre vonatkozó technikai követelményeknek.

6 Milyen nyelven kell a meghallgatást lefolytatni: a) a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 12–14. cikke szerinti kérelmek esetében; és b) ha a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 19–21. cikke alapján közvetlen bizonyításfelvételre kerül sor?

A felek és az eljárás egyéb résztvevői a meghallgatásokon és a bíróság előtti egyéb szóbeli eljárási cselekmények során jogosultak a saját nyelvük használatára. Ha az eljárás nem a fél vagy az eljárás egyéb résztvevőinek a nyelvén folyik, a meghallgatáson elhangzottakat és a meghallgatáson bizonyítékként előterjesztett dokumentumokat tolmácsolni kell, illetve le kell fordítani az érintett személyek nyelvére.

7 Ha tolmácsokra van szükség, ki köteles biztosítani őket, és hol kell tartózkodniuk a) a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 12–14. cikke szerinti kérelmek esetében; és b) ha a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 19–21. cikke alapján közvetlen bizonyításfelvételre kerül sor?

A feleket és az eljárás egyéb résztvevőit tájékoztatják arról a jogukról, hogy a bíróság előtti szóbeli eljárást tolmács segítségével a saját nyelvükön követhetik. Az említett személyek lemondhatnak a tolmácsoláshoz való jogukról, ha kijelentik, hogy ismerik az eljárás nyelvét. A jegyzőkönyvben feljegyzésre kerül, hogy a feleket és az egyéb résztvevőket tájékoztatták a jogaikról, valamint rögzítik e személyek nyilatkozatait is. A tolmácsolást tolmácsok végzik. A tolmácsolás költségeit az érintett fél vagy résztvevő viseli.

8 Milyen eljárás alkalmazandó a meghallgatáshoz szükséges intézkedésekre és a meghallgatandó személy időpontról és helyszínről történő értesítésére a) a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 12–14. cikke

szerinti kérelmek esetében; és b) ha a bizonyításfelvételről szóló rendelet 19–21. cikke alapján közvetlen bizonyításfelvételre kerül sor? Mindkét esetben: a meghallgatás időpontjának meghatározása során mennyi időt kell biztosítani, hogy a meghallgatandó személy kellő időben értesüljön?

A ZPP 114. cikkének (2) bekezdése szerint a bíróság kellő időben megidézi a meghallgatásra a feleket, valamint minden olyan személyt, akinek a jelenlétét szükségesnek tartja. Az idézést a meghallgatás alapjául szolgáló beadvánnyal együtt kézbesítik a félnek, és abban meg kell jelölni azt a helyszínt, termet és időpontot, ahol és amikor a meghallgatásra sor kerül. Ha semmilyen beadványt nem kézbesítenek az idézéssel együtt, az idézésben meg kell jelölni a feleket, a jogvita tárgyát és a meghallgatáson elvégzendő intézkedéseket (a ZPP 114. cikkének (2) bekezdése).

Távmeghallgatás esetén a bíróság a szabályzat 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban a távmeghallgatásra vonatkozó idézésben rögzíti a következőket:

- azt, hogy milyen, a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformot fognak használni,
- a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformhoz való hozzáféréshez szükséges linket vagy arra vonatkozó információt, hogy mikor és hogyan fogják elküldeni a linket,
- szükség esetén a távoli kommunikációra alkalmas technológiai platformmal kapcsolatos figyelmeztetéseket, amelyeket az eljárás résztvevőivel kifejezetten közölni kell,
- arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a felek a meghallgatással kapcsolatban PDF formátumban nyújthatnak be beadványokat vagy dokumentumokat,
- azt a telefonszámot vagy e-mail-címet, amelyen az eljárás résztvevői értesíthetik a bíróságot, ha technikai problémák miatt nem tudnak csatlakozni a távmeghallgatáshoz.

9 Milyen költségekkel jár a videokonferencia alkalmazása, és hogyan kell megfizetni azokat?

Az eljárási költségekről való döntéshozatal során a bíróság csak az eljárás lefolytatásához szükséges költségek megtérítésére kötelezi a felet. A szükséges költségeket és a költségek összegét a bíróság határozza meg, melynek során minden körülményt gondosan megvizsgál, különös figyelmet fordítva a főtárgyalást előkészítő eljárásra vonatkozó szabályokra, amely eljárás írásbeli beadványokból, egy előkészítő tárgyalásból és egy főtárgyalásból áll.

Ha valamelyik fél bizonyításfelvételt kér, a bíróság végzésben arra kötelezi, hogy előzetesen helyezze letétbe a bizonyításfelvétel során várható költségek fedezéséhez szükséges összeget. Ha a bizonyításfelvételt mindkét fél indítványozza, vagy azt a bíróság hivatalból rendeli el, a bíróság mindkét felet felhívja arra, hogy a költségek fedezéséhez szükséges összeg felét helyezze letétbe. Ha a bíróság hivatalból rendelte el a bizonyításfelvételt, úgy rendelkezhet, hogy az adott összeget csak az egyik félnek kell letétbe helyeznie.

A pert teljes egészében elvesztő félnek kell viselnie az ellenérdekű fél és a beavatkozó fél részéről az eljárás során felmerült költségeket. A pereszes fél oldalán beavatkozó fél köteles viselni a saját cselekményeivel kapcsolatban felmerült költségeket.

A felek részleges pernyertessége esetén a bíróság először megállapítja a felek pernyertességének százalékos arányát, majd a kevésbé sikeres fél százalékos arányát levonja a másik fél százalékos arányából, ezt követően pedig megállapítja az eredményesebb fél ügyben felmerült, az eljárás megfelelő lefolytatásához szükséges teljes költségének pontos összegét, végül pedig ennek a félnek megtéríti az említett teljes költség azon részét, amely a felek által az adott ügyben elért siker százalékos arányának figyelembevételénél megmarad. A pernyertesség arányát a megítélt követelések alapján kell megállapítani, melynek során azt is figyelembe kell venni, hogy a követelések alátámasztása érdekében benyújtott bizonyítékok milyen mértékben voltak sikeresek.

10 Milyen követelmények vonatkoznak, ha egyáltalán vannak ilyenek,

annak biztosítására, hogy a megkereső bíróság által közvetlenül meghallgatott személy tájékoztatást kapjon arról, hogy a bizonyításfelvételre önkéntes alapon kerülhet csak sor?

A tanúk írásbeli idézést kapnak, amely tartalmazza az idézett személy nevét, az adott időpontot és helyszínt, azt az ügyet, amelyre beidéztek őket, valamint annak megjelölését, hogy tanúként idézik őket. Az idézésben a tanúkat tájékoztatják az igazolatlan távolmaradás következményeiről, valamint a felmerült költségek megtérítéséhez való jogukról. A bíró tájékoztatja a tanúkat arról, hogy megtagadhatják a tanúvallomást azon tények tekintetében, amelyekről a fél képviselőjeként értesültek az adott féltől, amelyekről gyóntatópapként értesültek a féltől vagy más személytől, valamint azon tények tekintetében, amelyekről a tanú ügyvédként, orvosként vagy más hivatás, illetve tevékenység gyakorlása során szerzett tudomást, ha az adott hivatás vagy tevékenység gyakorlása során megszerzett információkat bizalmasan kell kezelni. Ezenkívül a tanú nyomós okból megtagadhatja egyes kérdések megválaszolását, különösen akkor, ha az adott kérdés megválaszolásával súlyos szegyennek, jelentős vagyoni kárnak vagy büntetőeljárásnak tenné ki saját magát, egyenes ági rokonát (bármely rokonsági fokig), oldalági rokonát (a harmadik rokonsági fokig), házastársát vagy a házasság révén szerzett rokonait (a második rokonsági fokig) – akkor is, ha a házasság már véget ért –, gyámját vagy gyámoltját, valamint örökbefogadó szülőjét vagy örökbefogadott gyermekét. Az egyesbíró vagy a tanácselnök tájékoztatja a tanút, hogy megtagadhatja a feltett kérdésekre adott válaszokat.

11 Milyen eljárás létezik a meghallgatandó személy személyazonosságának ellenőrzésére?

Azt a tanút, akinek a meghallgatását a bizonyítási eljárás során javasolták, a bíróság felhívja, hogy a távmeghallgatás előtt nyújtsa be a bírósághoz a személyazonosító igazolványa vagy a személyazonosságát igazoló egyéb okirat másolatát vagy beszkenelt példányát, illetve ha lehetséges, más módon állapítja meg a tanú személyazonosságát (a szabályzat 8. cikkének (1) bekezdése). A távmeghallgatáson a bíróság az eljárás többi résztvevőjét felhívja, hogy adják meg az azonosításukhoz szükséges adatokat, és szükség esetén e cikk vonatkozó bekezdésével összhangban megállapítja a személyazonosságukat (a szabályzat 8. cikkének (2) bekezdése). A bíróság határozza meg, hogy az e cikkben említett információkat milyen kommunikációs eszközökkel kell a rendelkezésére bocsátani (a szabályzat 8. cikkének (3) bekezdése).

12 Milyen követelmények vonatkoznak az eskütételre, és a megkereső bíróságnak milyen információkat kell megadnia, ha a bizonyításfelvételtől szóló rendelet 19–21. cikke szerinti közvetlen bizonyításfelvétel során eskütételre van szükség?

A bíróság úgy határozhat, hogy a tanúnak a nyilatkozattételkor vagy a meghallgatása előtt esküt kell tennie. Az esküt szóban kell letenni, melynek során a következőket kell kijelenteni: „Esküszöm, hogy a bíróság által feltett minden kérdésre őszintén válaszoltam, és hogy semmilyen általam ismert információt nem hallgattam el az ügygel kapcsolatban.” Az írni és olvasni tudó néma tanúk az eskü szövegének aláírásával, a siket tanúk pedig az eskü szövegének a felolvasásával teszik le az esküt. Ha a siket vagy néma tanúk nem tudnak írni vagy olvasni, tolmács segítségével teszik le az esküt. Ha a tanút újra meghallgatják, nem teszi le újra az esküt, hanem emlékeztetik a már letett esküre. Nem kell esküt tenniük azoknak a tanúknak, akik a meghallgatás időpontjában még nem érték el a nagykorúságot, vagy nem képesek megérteni az eskü jelentését.

13 Milyen intézkedések biztosítják azt, hogy a videokonferencia helyszínén jelen legyen egy kapcsolattartó személy, akivel a megkereső bíróság érintkezésbe léphet, és egy olyan személy, aki a meghallgatás napján rendelkezésre áll a videokonferencia-berendezés működtetése és az

esetleges műszaki problémák megoldása céljából?

A távmeghallgatás időpontjának kitűzése előtt a bíróság megvizsgálja, hogy teljesülnek-e a meghallgatás technikai és egyéb feltételei (a szabályzat 11. cikkének (1) bekezdése). Ha a távmeghallgatás időpontjának kitűzése után, de a meghallgatás megtartása előtt megállapítást nyer, hogy a meghallgatás nem tartható meg a kitűzött időpontban, a bíróság elhalasztja a tárgyalást, és új távmeghallgatást vagy a bíróság épületében megtartandó új meghallgatást tűz ki, attól függően, hogy az eredeti meghallgatásra miért nem került sor (a szabályzat 11. cikkének (2) bekezdése). Ebben az esetben a kitűzött időpontban a távmeghallgatás helyett a bíróság épületében is megtartható a meghallgatás, ha az ügy körülményei ezt lehetővé teszik (a szabályzat 11. cikkének (3) bekezdése). Ha a távmeghallgatás során technikai problémák merülnek fel, a bíróság megpróbálja megoldani azokat, és folytatja a meghallgatást. Ha a meghallgatás nem folytatható az eljárás összes résztvevőjével, azonban ez az egyik fél esetében nem akadályozza a meghallgatást, a bíróság folytatja a meghallgatást. Ellenkező esetben a bíróság e cikk (2) bekezdésének megfelelően jár el (a szabályzat 11. cikkének (4) bekezdése).

14 Milyen további információra van szükség – ha van egyáltalán – a megkereső bíróságtól?

Nem kérnek további információkat a megkereső bíróságtól.

Last update: 30/10/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.